

Asia: VN/7020/2024

Lausuntopyyntö tekoäly- ja tekijänoikeuspienryhmien loppuraporteista

1. Täydentäviä huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin

Onko pienryhmä 1: Tekoäly luovassa työssä loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

Vastaukset alla.

Onko pienryhmä 2: Teknologia loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

Vastaukset alla.

Onko pienryhmä 3: Oikeudelliset kysymykset loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

Vastaukset alla.

2.1 TOIMENPITEET

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä?

Kannatamme esitettyjä toimenpiteitä.

2. Onko jokin toimenpide mielestäsi toista tärkeämpi?

Nämä kaksi:

Teksti- ja kuva-aineistojen käyttöä esimerkiksi tekoälyn kouluttamisessa ja kielimallien rakentamisessa koskeva erityinen sopimuslisenssisäännös tekijänoikeuslakiin.

Skaalautuvat ja reilut tavat hallita oikeuksia; huomioiden valtasuhteiden epäsuhta ja datavarantojen hyödyntämisen mahdollistaminen.

3. Millä tavalla katsot, että toimenpiteet tulisi toteuttaa?

Tekoälyä kehitetään monenlaisessa yhteydessä; myös kaupallisessa tarkoituksessa. Tieteellisessä tutkimuksessa tuotettuja malleja jatkokehitetään ja hienosäädetään. Toimenpiteitä toteutettaessa on huomattava että DSM-direktiivin tiedonlouhinnan rajoitus ei sovellu kaikkiin tilanteisiin mitä tekoälyn kehittämisessä ja tarjoamisessa yleisön saataville tosiasiaa tapahtuu.

Tekoälyn kouluttamisessa lisensoinnin tulee olla ensisijainen ratkaisu. Lisensoinnin tueksi on hyvä säätää sektorikohtainen kirjallisia ja kuvataiteellisia teoksia koskeva sopimuslisenssipykälä. On vaikea nähdä, että lisensointi voisi toimia ilman sopimuslisenssin tukea.

Sopimuslisenssiin perustuvista luvista on mahdollista tehdä teosten käyttäjiä, kuten museoita, palvelevia ja siten huojentaa käyttäjien innovointia tekoälyavusteisten yleisöpalveluiden kohdalla.

2.2 KOULUTUS- JA TIEDOTUS

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä koulutukseen ja tiedotukseen liittyen?

Kannatamme esitettyjä toimenpiteitä.

2. Onko jokin ehdotettu teema mielestäsi toista tärkeämpi?

Syvennettävä ihmisten yleistä ymmärrystä tekoälyn ja tekijänoikeuksien suhteesta sekä keskinäisistä vaikutuksista, samoin ymmärrystä luovien alojen merkityksestä.

3. Millä tavalla katsot, että koulutus ja tiedotus tulisi toteuttaa?

Mahdollisimman laajasti eri sidosryhmien näkökulmia ja erityisosaamista/ resursseja hyödyntäen. Tekijänoikeusjärjestöt ja TTVK ry ovat valmiudessa asian suhteen.

2.3 SELVITYKSET

1. Kannatatko esitettyjä aiheita selvitettäväksi?

Kyllä.

2. Onko jokin selvityksen aihe mielestäsi toista tärkeämpi?

-

3. Millä tavalla katsot, että selvitykset tulisi toteuttaa?

-

3. Lopuksi

Muita huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin ja niissä esitettyihin suosituksiin?

Taiteen tekijöitä tekoäly koskettaa niin luovan tekemisen kuin kehittyvän arvoketjun kohdalla. Tekoälyn arvoketjussa hyödytään luovan työn tuloksista ja teosten tekemiseen käytetystä ajasta ja tehdyistä investoinneista eri vaiheissa; koulutuskäytöstä generatiivisten palveluiden tuottamiseen ja

tekoälysisällön hyödyntämiseen. Taiteen tekijöille on varmistettava kohtuullinen korvaus oikeuksien lisensoinnin kautta. On hyvä lähtökohta, että pienryhmien raporteissa nostetaan tämä esille.

Nilsson Tommi
Kuvasto ry